

Inovace výuky lékařské terminologie s využitím autentické lékařské dokumentace

Innovation in teaching basic medical terminology with the use of authentic medical documents

Autoři: Mgr. Kateřina Pořízková, Ph.D., Mgr. Libor Švanda, Ph.D.

Centrum jazykového vzdělávání Masarykovy univerzity v Brně – Masaryk University Language Centre, Komenského náměstí 2, 602 00 Brno, Česká republika

e-mail: porizkova.katerina@gmail.com, svanda@phil.muni.cz

Abstract: The aim of this presentation is to characterize the innovation in methods of teaching basic medical terminology at Masaryk University, the Faculty of Medicine in Brno (project Compact and Impact under the Education for Competitiveness Operational Programme, supported by the EU Funds). The innovations are based on authentic medical documents and on the systematized selection of specific anatomic and clinical terminology.

Keywords: medical terminology, innovation, authentic medical documents

Inovativní přístupy ve výuce lékařské terminologie na Lékařské fakultě MU v Brně (projekt Compact a následně Impact v rámci Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost s finanční podporou ze strukturálních fondů EU) směřují k zefektivnění výuky tohoto předmětu ve dvou rovinách. Jedna rovina se týká výběru slovní zásoby, který je podmíněn specifickými potřebami jednotlivých lékařských i nelékařských oborů. K tomuto účelu sloužila důsledná a promyšlená excerptce termínů především v oblasti anatomie, na jejichž základě byla vytvořena nová interaktivní cvičení s využitím multimediální techniky. Druhou rovinu představuje reflexe výukových metod s důrazem na motivační faktory. K tomuto nelehkému úkolu se autoři rozhodli využít autentickou lékařskou dokumentaci, kterou představovala především elektronická databáze klinických a anatomicko-pathologických diagnóz, získaná z chorobopisů a pitvních protokolů fakulturních nemocnic na různých místech v České republice (ve spolupráci s Ústavem jazyků Lékařské fakulty UK v Hradci Králové), a také soubor anonymizovaných závěrečných (propouštěcích) lékařských zpráv, které byly s laskavým svolením přednostů vybraných klinik Fakultní nemocnice Brno-Bohunice poskytnuty pro potřeby výuky lékařské terminologie. Tyto materiály se staly podkladem pro tvorbu řady modelových interaktivních cvičení, která představují především

methodologické vodítko, jak lze s původní lékařskou dokumentací pracovat, aby student měl možnost zároveň sledovat i praktické využití svých znalostí.

S inovacemi tohoto typu je také spojena otázka, zda by k podpoře kvality výstupních znalostí v rámci předmětu lékařské terminologie nepřispěla také změna v metodologii výuky latinské gramatiky. Rozhodně nejde o diskuzi nadjejím požadovaným rozsahem (který je už tak jako tak okleštěn nanezbytné minimum), ale spíše o způsob, jak dosáhnout toho, aby studenti byli schopni své znalosti řádně aplikovat, a to i po několika letech studia na lékařské fakultě.

Požadovaných znalostí latinské gramatiky je skutečně velmi málo, cesta k nim je však zřejmě příliš složitá. Jistě každý latinář zná zoufalou situaci zkoušených studentů, kteří vymýšlí koncovku substantiva v tom kterém pádě na základě postupného odřikávání jednotlivých tvarů naučeného vzoru. Opravdu je toto nutné? Nevedla by snazší cesta přes demonstracispolečných znaků jednotlivých pádů ve spektru všech latinských deklinací a výuka obecně založená na vysvětlení významu a funkčním uplatnění jednotlivých pádů?

Literatura:

Atlas of anatomy : Latin nomenclature. Edited by Anne M. Gilroy, Brian R. MacPherson, Lawrence M. Ross ; based on the work of Michael Schuenke, Erik Schulte, Udo Schumacher; consulting editors: Jonas Broman, Anna Josephson; illustrations by Markus Voll, Karl Wesker. New York : Thieme Medical, 2009, 656 s., ISBN 9781604060997

How to teach grammar. Scott Thornbury. Harlow : Longman, 2000, 182 s. ISBN 0-582-33932-4

Medizinische Terminologie : Lehr- und Arbeitsbuch. Wolfgang Caspar. 2., vollst. überarb. Aufl. Stuttgart : Thieme, 2007, 239 s., ISBN 9783131216526